

Міністерство освіти і науки України



Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Швець В.Я.

«03» вересня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Операційний менеджмент»

Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітній рівень.....	Бакалавр
Освітня програма	Менеджмент
Спеціалізація	
Статус	Нормативна
Загальний обсяг	5,5 кредитів ECTS (165 годин)
Форма підсумкового контролю	екзамен
Термін викладання	5-й семестр
Мова викладання	українська
.....	

Викладачі: доцент Загорудько В.Л.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2018

Робоча програма дисципліни «Операційний менеджмент» для студентів спеціальності 073 Менеджмент / В.Л. Загорудько – Дніпро: НТУ «ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА», каф. менеджменту, 2018. – 9 с.

Розробники: Загорудько В.Л., доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) менеджменту

Протокол від «30» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) менеджменту

_____ (Швець В.Я.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«30» серпня 2018 року

Схвалено методичною комісією кафедри за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.030601 «Менеджмент» (073 Менеджмент)

Протокол від «03» вересня 2018 року № 1

«03» вересня 2018 року

Голова _____ (Швець В.Я.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»	Обов'язкова
	Напрямок підготовки 030601 «Менеджмент»	
Змістових модулів – 1	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 165		3-й
		Семестр
		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: Лекцій – 4 Практ./семінар. - 2 самостійної роботи студента – 7	Академічний ступінь: бакалавр	Лекції
		52 год.
		Практичні, семінарські
		26 год.
		Контрольні заходи
		3 год.
		Самостійна робота
87 год.		
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: 0,89.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління основною діяльністю підприємств та умінь розроблення операційної стратегії, створення і використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

- 1.2. Головними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:
- усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якої організації, а спеціалісту в галузі управління потрібні ґрунтовні знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту;
 - засвоєння принципів та методів раціонального організування, планування і контролювання за функціонуванням операційних систем різних видів;
 - набуття вмінь щодо розроблення операційної стратегії підприємства;
 - набуття вмінь щодо обґрунтування рішення стосовно створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування;
 - забезпечення якості результатів операційної діяльності організації;
 - отримання знань щодо особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

- знати :**
- основи та категорійний апарат операційного менеджменту;

- принципи та методи раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів;
- методи визначення якості операційної діяльності організації;
- особливості операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

вміти :

- розробляти операційну стратегію підприємства;
- обґрунтувати рішення щодо створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування;
- здійснювати менеджмент якості та управляти продуктивністю операційної діяльності організації;
- застосовувати сучасні комп'ютерні технології розробки операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем: формування (планування) та оцінка стратегії розвитку підприємства; формування (планування) та оцінка оперативних планів;
- розраховувати, аналізувати та планувати показники продуктивності праці та операційної системи;
- використовувати економіко-математичні методи для формування та модулювання виробничих процесів у процесах визначення оптимального плану виробництва та ефективного управління проектами.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (операційною діяльністю).

Сутність операційної функції. Галузеві особливості операційної функції.

Категорія «операційна діяльність» та «виробнича діяльність», їх взаємозв'язок та розбіжність. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики.

Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем.

Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Принципи, функції та методи операційного менеджменту.

Операційний менеджер та процес управління.

Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи

Коло стратегічних питань, що вирішується у операційному менеджменті.

Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Операційні пріоритети. Пріоритети, які визначаються місцем на ринку. Зсув конкурентних пріоритетів.

Формування стратегії виробництва товару.

Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється. Порівняння стратегій процесів.

Особливості стратегій сервісних процесів.

Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Виражена компетентність та конкурентні переваги.

Застосування «дерева рішень» у проектуванні товару або процесу.

Тема 3. Операційна система організації: поняття склад та види

Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи.

Складові частини операційної системи: перероблююча підсистема, підсистема забезпечення та підсистема планування і контролю.

Класифікаційні підходи до операційних систем. Виштовхуючі та витягуючі операційні системи. Одиначні (проектні) системи. Дрібносерійні системи. Системи масового виробництва. Системи з безперервним процесом.

Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати

Поняття операційної діяльності підприємства.

Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Поняття недостатнього, надлишкового та ресурсу обмеженої потужності. Товари (послуги) як результат операційної діяльності підприємства.

Операційні процеси організації - динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Принципи організації та складність операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки.

Організація операційного процесу у просторі й часі.

Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства. Визначення тривалості операційного циклу підприємства. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.

Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи

Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв та факторів проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Зміни операцій. Сучасний рівень розвитку операційних систем: системи автоматизованого проектування, автоматизовані системи управління виробництвом, системи автоматизованого складування та подачі товарів, гнучкі виробничі системи, Інтегровані автоматизовані системи управління виробництвом.

Відмінності у проектуванні продукту та послуги. Реалізація функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу.

Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей. Розміщення обладнання для поточного виробництва. Проектування поопераційної (функціональної) схеми розміщення обладнання. Гнучкі схеми. Методологія схеми розміщення потужностей. Розміщення приміщень і обладнання сервісних підрозділів підприємства. Планування офісу.

Проектування виробничого і обслуговуючого потоків: методи, засоби, інструментарій. Проектування робіт і нормування праці.

Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій, агрегатне планування.

Управління матеріально-технічним забезпеченням. Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління виробництвом. Зміст та фази оперативного управління. Організація диспетчеризації виробництва. Регулювання незавершеного виробництва. Види систем оперативного управління виробництвом.

Контроль за виконанням робіт. Контроль операційного процесу. Контроль якості сировини, матеріалів, товарів та послуг. Контроль запасів.

Роль та завдання управління матеріальними ресурсами та запасами. Управлінські рішення в сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами. Особливості управління запасами залежного та незалежного попиту. Методи диспетчеризації запасів. Система управління «точно у термін».

Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Класифікація робочих місць. Принципи організації праці. Розподіл та кооперація праці. Мотивація роботи. Робочі завдання. Основи нормування праці. Методи нормування праці. Хронометраж (система нормативів часу). Методи нормування часу.

Тема 7. Основи управління проектами – контролінг проектів

Сутність проектного підходу до управління організацією, Життєвий цикл проекту. Менеджмент проекту.

Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г. Гантта. Розклад проектів. Контролінг проектів. Методи сітьового планування: переваги та недоліки. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (РЕКТ) та методом

критичного шляху (CPM). Програмне забезпечення управління проектами (програмний продукт MS Project).

Тема 8. Основи менеджменту якості та управління продуктивністю операційної діяльності

Загальний менеджмент якості (TQM). Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Показники якості та методи їх оцінки. Нормативи якості товарів та послуг.

Планування якості. Організаційне забезпечення якості. Інструменти контролю якості. Аналіз програм забезпечення якості У.Е.Демінга, Д.Джурана, П.Кросбі, К.Ішикава, Ш.Шинго. Методи Дж.Тагуші. Підхід з точки зору загального менеджменту якості. Розвиток програми забезпечення якості. Групи управління якістю і система боротьби за якість товарів.

Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності

Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності. Показники результативності функціонування операційних систем. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності організації. Шляхи підвищення продуктивності праці в організації.

Особливості операційного менеджменту в різних галузях економіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Час на засвоєння	Лк.	Практика	Самостійна робота
1	2	3	4	5
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту (Введення у дисципліну Операційний менеджмент: сутність, функції, види та основні завдання)	14	4	2	8
Тема 2. Методи прийняття рішень в операційному менеджменті (статистичні)	24	8	4	12
Тема 3. Методи прийняття рішень в операційному менеджменті (лінійне програмування, теорія черг і інші)	24	8	4	12
Тема 4. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи (Операційна стратегія та конкурентоспроможність)	14	4	2	8
Тема 5. Операційна система організації: поняття склад та види (Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати)	12	4	2	6
Тема 6. Управління процесом проектування операційної системи	13	4	2	7
Тема 7. Управління поточним функціонуванням операційної системи	12	4	2	6
Тема 8. Агрегатне планування	15	4	2	9
Тема 9. Основи управління проектами – контролінг проектів	13	4	2	7
Тема 10. Основи менеджменту якості та управління продуктивністю операційної діяльності	12	4	2	6
Тема 11. Управління результативністю операційної діяльності.	12	4	2	6
Загалом годин:	165	52	26	87

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту (Операційний менеджмент: сутність, функції, види та основні завдання)	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
2	Тема 2. Прийняття рішень на основі дерева цілей. Вирішення задач.	2
3	Тема 3. Прогнозування. Трендові проектування. Використання регресійного аналізу для прогнозування. Вирішення задач	2
4	Тема 4. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи (Операційна стратегія та конкурентоспроможність). Вирішення задач.	2
5	Тема 5. Оптимізація плану. Лінійне програмування. Вирішення задач	4
6	Тема 6. Операційна система організації: поняття склад та види (Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати). Вирішення задач.	2
7	Тема 7. Управління процесом проектування операційної системи. Вирішення задач.	2
8	Тема 8 Управління поточним функціонуванням операційної системи. Вирішення задач.	2
9	Тема 9. Тактичні рішення в операційному менеджменті. Агрегатне планування. Вирішення задач.	2
10	Тема 10. Основи управління проектами – контролінг проектів. Вирішення задач.	2
11	Тема 11. Основи менеджменту якості та управління продуктивністю операційної діяльності. Вирішення задач.	2
12	Тема 12. Управління результативністю операційної діяльності. Вирішення задач.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту (Введення у дисципліну Операційний менеджмент: сутність, функції, види та основні завдання)	8
2	Тема 2. Методи прийняття рішень в операційному менеджменті (статистичні)	12
3	Тема 3. Методи прийняття рішень в операційному менеджменті (лінійне програмування, теорія черг і інші)	12
4	Тема 4. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи (Операційна стратегія та конкурентоспроможність)	8
5	Тема 5. Операційна система організації: поняття склад та види (Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати)	6
6	Тема 6. Управління процесом проектування операційної системи	7
7	Тема 7. Управління поточним функціонуванням операційної системи	6
8	Тема 8. Агрегатне планування	9
9	Тема 9. Основи управління проектами – контролінг проектів	7
10	Тема 10. Основи менеджменту якості та управління продуктивністю операційної діяльності	6
11	Тема 11. Управління результативністю операційної діяльності.	6

7. Індивідуальні завдання

Теми індивідуальних завдань визначаються викладачем з практики та повідомляються студентам не пізніше, ніж за тиждень до проведення семінарського заняття. Якщо індивідуальне завдання міститиме ознаки плагіату, то завдання не зараховується, а його виконавець втрачає право на отримання оцінки за результатами поточного контролю.

8. Методи навчання

Інтерактивні лекції, практичні заняття, семінарські заняття.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Технічні засоби навчання – інформаційно-технічне.

10. Методи контролю

Усні опитування на семінарських заняттях за матеріалом лекцій, короткі письмові тестові завдання на семінарських/практичних заняттях, письмові контрольні роботи за матеріалом змістовних модулів, написання есе на визначену тематику (до 200-300 слів), виступи з доповідями на семінарських заняттях, участь в обговоренні тем семінарських занять, робота в групі на практичних заняттях.

Підсумкове оцінювання знань студенту за результатами поточної успішності або за результатами екзамену.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

Екзамен являє собою письмову роботу, яка складається з:

- 1) 20 (двадцяти) тестових завдань закритого типу, вага кожного завдання 2 бали;
- 2) 10 (десяти) теоретичних завдань у вигляді відкритих запитань, вага кожного завдання 1 бал;
- 3) 5 (п'яти) практичних завдань (задачі), вага 5 балів.

Час на виконання екзаменаційного завдання становить 90 хвилин (одну пару).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Козловский В. А., Маркина Т.В., Макаров В.М., Производственный и операционный менеджмент. Учебник. - СПб.: Специальная литература. –1998. –366с.
2. Козловский В.А., Маркина Т.В., Макаров В.М., Производственный и операционный менеджмент. Практикум. - СПб.: Специальная литература. –1998. – 216с.
3. Курочкин А.С., Операционный менеджмент. – К.:МАУП. – 2000. – 144с.

Додаткові

4. Антошкіна, Лідія Іванівна. Операційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Л. І. Антошкіна, Г. І. Фролова ; Бердян. ун-т менеджменту і бізнесу. - Донецьк : Юго-Восток, 2011. - 519 с.
5. Гэлловэй Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика. - СПб.: Питер, 2001. - 320 с.
6. Дорофієнко, В'ячеслав Володимирович. Операційний менеджмент [Текст] : підручник для студ. вищих навч. закл. / В. В. Дорофієнко, В. П. Колосюк. - Донецьк : ВІК, 2006. - 418 с.
7. Микитенко, Неля Володимирівна. Операційний менеджмент. Практикум [Текст] : навчальний посібник / Н. В. Микитенко ; Київський національний торговельно-економічний ун-т. - К. : КНТЕУ, 2009. - 197 с.
8. Михайловська, Оксана Володимирівна. Операційний менеджмент [Текст] : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни: навч. посіб. для студ. ВНЗ / О. В. Михайловська. - К. : Кондор, 2008. - 549 с.
9. Мур Джеффри, и др. Экономическое моделирование в Microsoft Excel, 6-е изд.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 1024 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Операційний менеджмент» для бакалаврів
спеціальності 073 «Менеджмент»

Розробник: Валерій Леонідович Загорудько